

סיפורים גותיים: זהות ופנטזיה בגרמניה של ימי-היבנים

Gothic Tale: Identity and Fantasy in Medieval Germany

(תשפ"א) 1880-0814

מסגרת הקורס: שיעור בחירה A

שם המרצה: אסף פינקוס

טלפון: 077-2005128   **דואר אלקטרוני:** pinkusas@post.tau.ac.il

שעות קבלה: לפי תיאום מראש

תיאור הקורס

ఈ מפגש חסרת מעכורות, אקספרסייביות, אוטנטית, ברוטאליות וריאליזם בלתי מתאפשר, הון מהקלישאות הנפוצות לתיאור האמנויות הגותיות במרחב דובר הגרמנית במאות ה-13-15. אולם האם מושגים אלו משקפים את התרבות בתוכה נוצרה האמנות? בקורס זה נבחן כיצד זהות אישית וחברתית מצאה ביטוי בפיסול ובצורה הגותי כפנטזיה של נראות ורגש מתוך שתי נקודות מבט: האחת – זו של ימי-היבנים, בה הוגדרה הפנטזיה האמנותית כמושחתת על הטעה שעוזדה ספקולציות ללא גבולות; והשנייה – זו של הרומנטיקה והלאומיות הגרמנית המודרנית שהפכו את הדמויות המצוירות והמפוארות לגיבורי תרבות לאומיים.

Charged emotionalism, authentic expressionism, and uncompromising realism are among the common clichés describing German Gothic sculpture. Do these expressions, however, reflect the cultural milieu in which the sculptures were created? This course will examine how individual identity was formulated in Gothic sculpture as a simulacrum of appearance and emotion. It will discuss the images from two perspectives: medieval representation theory, which defined the simulacrum as an empty sign, a sculpted image based on nature but founded on deception; and post-modern theory, in which the simulacrum substitutes the real. From these approaches, we will explore the medieval sign theory and the sculpted identity in German Gothic.

דרישות הקורס:
צפיה בשיעורים

קריאה חובה: תzuין במהלך הקורס, מתוך המאמרים והספרים שלמטה, או ככלו שיועלו לאתר הקורס.

מטילות חובה: במהלך הקורס יועלו 2 מטלות חובה שיש להגישן.
מרכזית הציון הסופי: 10% מטלות חובה, 90% בחינת בית.

נושאי השיעורים (נתון לשינוי בהתאם להתקדמות הביתה):

1. "שירת הניבולונג באבן": האומה הגרמנית ממציאה את המיתוס הגותי

Hans Belting, *The Germans and Their Art: A Troublesome Relationship*, trans. Scott Kleage (New Haven: Yale University Press, 1998), 1–48.

Norbert Nussbaum, *German Gothic Church Architecture* (New Haven: Yale University Press, 2000), 9–14.

2. אבירים מפותחים ועלמות בוכיות: מסע חצרוני לאורך הריין

Elina Gertsman, "The Facial Gesture: (Mis)reading Emotion in Gothic Art," *Journal of Medieval Religious Cultures* 36, no. 1 (2010): 28–46.

Jacqueline Jung, "Dynamic Bodies and the Beholder's Share: The Wise and Foolish Virgins of Magdeburg Cathedral," in *Bild und Körper im Mittelalter*, ed. Kristin Marek et al. (Munich: Wilhelm Fink, 2006), 135–60.

3. עולם הרגש: פסלי המיסידים בקתדרלה של נאומברוג

טלי שפר, "הבט אחורה בזעם: הפוליטיקה של הרגשות בימי הביניים," *זמןם. רביעון להיסטוריה* 87 (2004), עמ' 22–33.

Assaf Pinkus, *Sculpting Simulacra in Medieval Germany, 1250–1380* (Burlington: Ashgate, 2014), 29–70.

Jacqueline E. Jung, "Peasant Meal or Lord's Feast? The Social Iconography of the Naumburg Last Supper," *Gesta* 42, no. 1 (2003): 39–61.

Willibald Sauerländer, "Die Naumburger Stiftfiguren: Rückblick und Fragen," in: *Die Zeit der Staufer* (Stuttgart: Wurttembergisches Landesmuseum), 5: 169–245.

Michael Viktor Schwarz, "Retelling the Passion at Naumburg: The West-Screen and its Audience," *artibus et historiae* 51 (2005): 59–72.

4. ההיסטוריה על-פי דיסני: מסקסטוניה להוליווד

אורן זילברשטייד, *ההיסטוריה של שלגיה וסינדרלה. מסע פרוידיאני אל נבכיהן של אגדות החלום* (תל אביב: ציריקובר, 1998).

יעל רנו, *התפוח המורעל: הגיבורה באגדות האירופאיות* (תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2007).

Bruno Girveau, *Once Upon a Time—Walt Disney: The Sources of Inspiration for the Disney* (Munich: Prestel, 2006).

Robin Allan, *Walt Disney and Europe: European Influences on the Animated Feature Films of Walt Disney* (Bloomington: John Libbey Publishing, 1999).

5. מקסמי שוא: "ה nibelungen," סרו של פריז לאנג

David J. Levin, *Richard Wagner, Fritz Land and the Nibelungen. The Dramaturgy of Disavowal* (Princeton NJ: Princeton University Press, 1998), 96–140.

Siegfried Kracauer, *From Caligari to Hitler: A Psychological History of the German Film* (Princeton NJ: Princeton University Press, 2004; 1958).

6. אפוקלייפסה עכשו: יום הדין האחרון בשערי הקתדרלה

Bernd Nicolai, “Orders in Stone: Social Reality and Artistic Approach. The Case of the Strasbourg South Portal,” *Gesta* 41, no. 2 (2002): 111–28.

Assaf Pinkus, “Imaginative Responses to Gothic Sculpture: the Bamberg Rider,” *Viator* 45, no. 1 (2014): 331–60.

Nina Rowe, “Rethinking Ecclesia and Synagoga in the Thirteenth Century,” in *Gothic, Art & Thought in the Later Medieval Period: Essays in Honor of Willibald Sauerländer*, ed. Colum Hourihane (Princeton, NJ: Index of Christian Art, 2011), 264–91.

7. הפלארים: משפחת הבנאים שעיצבה את אירופה

Die Parler und der Schöne Stil 1350–1400. Europäische Kunst unter den Luxemburgern, exh. cat., ed. Anton Legner, Schnütgen-Museum (Cologne: Museen der Stadt Köln, 1978), 5 vols.

Norbert Nussbaum, *German Gothic Church Architecture* (New Haven: Yale, 2000), 111–36.

Assaf Pinkus, *Patrons and Narrative of the Parler School. The Marian Tympana 1350–1400* (Berlin: Deutscher Kunstverlag, 2008).

8. בין שתי ערים: עליתן של פראג ווינה, הבירות של המאה ה-14

Albert Katal, *Gothic Art in Bohemia and Moravia* (London: Hamlyn, 1971), 49–106.

Klára Benesovská and Ivo Hlobil, *Peter Parler & St Vitus's Cathedral*

1356-1399 (Prague: Prague Castle Administration, 1999), 7–22.

Iva Rosario, *Art and Propaganda: Charles IV of Bohemia 1346-1378* (Suffolk: Boydell Press, 2000), 1–19, 27–40.

- .9. מגדלים פורחים באויר: מה בין הקתדרלות של אירופה ומנהטן?**
 ASF פינקוס, "מגדלים פורחים באוירטה" בבל, בהריכת שריית שפירא (תל אביב: הגלריה האוניברסיטתית 2014) 152–137.

Robert Bork, "Into Thin Air: France, Germany, and the Invention of the Openwork Spire," *Art Bulletin* 85, no. 1 (2003), 25–53.

- .10. תוקפנות חזותית, או: מדוע אנו צרכני אלימוט?**
 ASF פינקוס, "תוקפנות חזותית: אלימוט וקדושה באמנות גרמניה של המאה הארבע-עשרה," *זמןם. רביעון להיסטוריה* 118 (2011) : 41–32.

Caroline Walker Bynum, "Violent Imagery in Late Medieval Piety," *Bulletin of the German Historical Institute* 30 (2002): 3–36.

Marla Carlson. "Spectator Responses to an Image of Violence: Seeing Apollonia," *Fifteenth Century Studies* 27 (2002): 7–20.

Martha Easton, "Saint Agatha and the Sanctification of Sexual Violence," *Studies in Iconography* 16 (1994): 83–118.

- .11. העין והרחם: הוצאה בוגפה של הקדשה, מהמאה ה-14 ועד לבבות אנטומיות במאה ה-19.**
 Elina Gertsman, "Performing Birth, Enacting Death: Unstable Bodies in Late Medieval Devotion," in *Visualizing Medieval Performance*, ed. Elina Gertsman (Aldershot: Ashgate, 2008), 83–104.

June L. Mecham, "A Northern Jerusalem: Transforming the Spatial Geography of the Convent of Wienhausen," in *Defining the Holy: Sacred Space in Medieval and Early Modern Europe*, ed. Andrew Spicer and Sarah Hamilton (Burlington: Ashgate, 2005), 139–60.

June L. Mecham, *Sacred Communities, Shared Devotion: Gender, Material Culture, and Monasticism in late Medieval Germany* (Turnhout: Brepols), 2014.

Melissa R Katz, "Behind Closed Doors: Distributed Bodies, Hidden Interiors, and Corporeal Erasure in Vierge ouvrante Sculpture," *Res* 55/56 (2009): 194–221.

- .12. העnek מבירמן: פסלי הקולוסוס רולנד ורובוטים אחרים**

Assaf Pinkus, “The Giant of Bremen: Roland and the “Colossus Imagination,” *Speculum* (2018, forthcoming).

Christopher Wood, *Forgery, Replica, Fiction: Temporalities of German Renaissance Art* (Chicago: University of Chicago Press, 2008), 164–93.